

A

KIELIKESKUSUUTISIA

Language Centre News

8 / 1991

"Why is spoken Danish so difficult to understand?"
Ipo Kempas

1

Bewußtseinslage und Befindlichkeit im
neuen Europa
Christoph Parry

7

Eurocall 1991
Timo Sikanen

9

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa
Nauhoitepalvelu tiedottaa

14

16

ENGLISH SUMMARY

29

ISSN 0358 - 2027
Jyväskopio
1991

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO

OPINELLISKIRJASTO

22-10-1991

Kielikeskus uutisia Language Centre News

Julkaisija: Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

Puh. 941 - 601 211 (vaihe)
Telefax 941 - 603 521

Vastaava toimittaja:
Editor-in-chief: Raija Markkanen
puh. / tel. 941 - 603 529
E-mail: markkane@finjyu.bitnet

Toimittajat:
Editors: Minna-Riitta Luukka
(artikkelit, articles)
puh. / tel. 941 - 603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Helena Valtanen
(ilmoitukset, kirjakatsaukset, reviews
editor)
puh. / tel. 941 - 603 542
E-mail: valtanen@finjyu.bitnet

Nimellä varustetut kirjoitukset edustavat kirjoittajien omaa näkökantaa.

Lehteen tarkoitettun materiaalin tulee olla toimituksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

"WHY IS SPOKEN DANISH SO DIFFICULT TO UNDERSTAND?"

Iipo Kempas
University of Vaasa

The article deals with the difficulties that Finns and other foreigners have understanding spoken Danish. These difficulties are illustrated by a speech perception test. The author points out some phonological, phonetic and prosodic factors which he regards as the main causes of the speech understanding difficulties and suggests some solutions to them.

the same words which he might easily understand in a text. In my opinion, there are two basic reasons for this:

(a) The relation between the graphemes and the corresponding phonemes is different from that in Swedish and Finnish: the phoneme /a/ has widely varying allophones, and one grapheme is often used for different phonemes.

b) The phonetic system of Danish has some specific features which make the language difficult for foreigners to understand.

I shall discuss these items after having accounted for the results of an experiment in which I tested four subjects on their ability to understand spoken Danish.

1. INTRODUCTION

Most Finnish-speaking Finns with a good command of Swedish are able to read a Danish text without great difficulty because these languages are so closely related. However, when it comes to speech comprehension, in most cases the same people claim they can hardly understand Danish at all. In order to find out whether this is true, I carried out a tentative experiment with four subjects. Even though the sample is very small, the results - which I shall present later - validate such claims. For this reason, Finnish-speaking Finns and Danes very often communicate with each other in English. The difficulties are due to lexical and phonetic factors. In this article I will focus on the phonological and phonetic features in Danish which I think could be regarded as key contributing factors making spoken Danish difficult for Finns and the speakers of other European languages to understand.

2. THE RESULTS OF A SPEECH PERCEPTION TEST SET FOR FINNISH SUBJECTS

The subjects (n = 4) were asked to listen to a short Danish conversation (see Appendix I) which was interrupted by the interviewer at suitable intervals during which the subjects either translated into Finnish or explained in their own words what they had just heard. After that, the subjects were given a paper containing the same conversation in written form and they were asked to translate it again or explain its contents by using their own words. Furthermore, they were asked to inform the interviewer about the words which they still could not comprehend. All the subjects had an academic degree: those who have studied at university are expected to know Swedish so well that they are able to read professional literature written in this language. Secondly, the subjects spoke Finnish as their native language - a Swedish-speaking person would understand Danish

A Finnish-speaking Finn's understanding of Danish is practically always based on his previous knowledge of Swedish. The morphology, syntax and vocabulary of Swedish are sufficiently similar to those of Danish to enable a Finn to read a text. The problems are concentrated at the phonological level: a Finn listening to Danish often cannot identify in speech

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO
OFIISIKIRJASTO

better because it is very closely related to Swedish. Thirdly, none of the subjects had previously studied Danish. The text was divided into 28 segments, each forming a syntagmatic unit (See Appendix I). In the analysis, the subjects' answers were grouped into 3 categories, i.e. "n

Subject	1		2		3		4	
	L	R	L	R	L	R	L	R
1. sgmts understood totally	12	20	11	22	4	20	5	21
2. sgmts understood partially	5	6	5	5	3	6	3	5
3. sgmts not understood	11	2	12	1	21	2	20	2

When the 1st and the 2nd categories are combined to form only one class, whose definition would be "the number of the segments understood totally or partially", we can calculate the mean and the standard deviation of the test results. The mean of the listening test is 12 while that of the reading test is as high as 26.25. This observation indicates how much easier it is for Finns to understand written than spoken Danish and also suggests that the difficulties are due to phonetic factors. The standard deviation of the listening test is 4.53. This means that there are considerable differences between the subjects as regards the perception of spoken Danish. On the other hand, the subjects got much more homogeneous results in the reading test, the standard deviation being only 0.43. Moreover, all the subjects estimated that reading is the strongest area of their command of Swedish, which may also have had an influence on the result.

The segments which the subjects failed to understand or which they misunderstood in the reading test can be attributed mainly to the lexical differences between Danish and Swedish. For instance, the 2nd person plural pronoun *I* which has no close equivalent in Swedish caused problems for every one of the subjects, who translated it by the English

segments understood totally", "n segments understood partially" and "n segments not understood" (also meaning "...misunderstood totally"). The results are as follows (L = listening test, R = reading test, the individual numbers account for n / 28 segments):

homograph 'P. On the other hand, some of the errors were caused by the Finnish-speaking subjects' insufficient command of Swedish, which explains e.g. the misinterpretation of *aftale* ('deal', 'meeting' Sw. *avtal*) as *samtale* ('conversation' Sw. *samtal*). In the three following chapters I shall point out the phonological, phonetic and prosodic factors which I consider the main causes of the speech perception difficulties which Finns and other foreigners encounter when listening to Danish. My argumentation is not based on the above-described experiment but my personal experiences as a Finn who has studied Danish and experienced these difficulties.

3. DIFFICULTIES DUE TO THE DIFFERENCES BETWEEN THE GRAPHEME-PHONEME-ALLOPHONE ORGANIZATION OF DANISH AND THAT OF SWEDISH AND FINNISH

In Danish, the phoneme /a/, marked with the grapheme <a>, has the combinatory allophones [æ] (*hat*), [a] (*flamme*), or [ɛ:] (*have*). Compared with Danish, the allophones of the Finnish /a/ present a much narrower variation and do not approach other phonemes. In particular the allophone [ɛ:] can easily be

associated with the grapheme <e> by a Finn. Moreover, if the listener is not aware of the complementary distribution between the allophones [æ] and [a], he may have difficulty associating [æ] with <a> because the difference between the allophones is so big.

In Danish one grapheme is often used for several phonemes. For instance, the grapheme <y> corresponds to the short /y/ (*tyk*) and /ø/ (*stykke*). The same happens with <i> (/i/ and /e/), <u> (/u/ and /o/), <o> (/o/ and /ɔ:/) and <ø> (/ø/ and /ɘ/) when these vowels are short. In Finnish a grapheme corresponds in most cases to one phoneme only. When listening to Danish, a Finn easily associates at least the above-mentioned phonemes /e/ and /o/ with the graphemes <e> and <o> (**fesk*, **lond*) and is drifted further away from the Swedish pattern, which he is familiar with.

Diphthongs account for a great many of the difficulties caused by the different grapheme-phoneme-allophone organization in Danish. For instance, the diphthongs *øj* and *øg* are pronounced as [ɔj], and *ej* as [aj]. Furthermore, there are numerous combinations V + <v> or <g> (*havn*, *jævn*, *vogn*, *søvn*) which are pronounced as diphthongs ([haw'n], [jew'n], [vɔw'n], [søw'n]).

When a Finn becomes aware of the differences between Danish and his native language in this domain, he is likely to understand Danish better because he can then see better the connection between what he hears and the written Swedish (or possibly Danish) lexical item.

4. DIFFICULTIES CAUSED BY THE SPECIFIC FEATURES OF THE PHONETIC SYSTEM OF DANISH

In the previous chapter I have talked about the difficulties caused by the grapheme-phoneme-allophone organization of Danish, which differs from that of Swedish and Finnish. However, what I

have said about the specific difficulties of the Finns applies to the speakers of other European languages as well. As I have already pointed out, these difficulties can be reduced by instruction.

Moreover, I think that the phonetic system of Danish has some specific features which may cause auditory perception difficulties for foreigners.

These difficulties can be attributed to both **segmental phonemes** and **suprasegmentals**.

4.1 Segmental features in Danish causing difficulties for speech perception

Regarding the segmental phonemes and their allophonic realizations, one could point out at least the following features occurring in Danish:

(a) The "vocalic r". It occurs in words such as *aler*, *har* and *Andersen*. The vowel preceding the letter *r* is rhoticized. This phenomenon is parallel with the rhoticization of vowels in American English (*car* [k^ha:];) but there is, however, one significant difference: in AE the rhoticized vowels are articulated with the tip or front of the tongue raised, i.e. they are retroflex, but in Danish their articulation approaches that of the uvular-pharyngeal consonant [R]. It could be assumed that vowels with retroflex rhoticization of the American type are easier to distinguish than those articulated in the uvular-pharyngeal area. Foreigners listening to Danish are likely to fail to recognize the r-colouring in rhoticized Danish vowels. According to Erik Andersen (1975:124) even the consonant [R] in initial position is difficult to distinguish because the friction is not marked enough. Andersen made a phoneme discrimination test with Swedish-speaking subjects who used an alveolar [r], in which he found out that it was difficult for the subjects to distinguish between minimal pairs of the type *Anders* - *Randers* and *rose* - *ose*.

(b) The voiced fricatives /ʒ/ and /ʒ/. The alveolar fricative /ʒ/ and the velar

fricative /ʃ/ cause problems at least for Finns. The pronunciation of the alveolar fricative approaches that of /l/. The velar fricative /ʀ/ is relatively uncommon in European languages. People with a previous knowledge of Spanish are familiar with this allophone of the phoneme /g/, but even they are likely to fail to recognize it when it occurs in words such as *lægge* or *kager*, where its allophonic realization is a post-palatal [j]-like fricative.

(c) **The plosives <k> - <g>, <p> - and <t> - <d>**. Unlike in most European languages, all the above-mentioned plosives are voiceless in Danish. The voicedness v. voicelessness is an important distinctive factor in most languages spoken in Europe. However, there is a marked difference between <k>, <p>, <t> and <g>, , <d>: the former are very strongly aspirated while the latter remain unaspirated. As regards <t> in initial position, as in the word *tivoli* ['ti:voli], it is more correct to talk about frication than aspiration. A foreigner may easily get the impression that the <t> is then followed by <s>. However, this distinction applies only to plosives in initial position. In other positions all plosives are pronounced without aspiration, and there is no pronunciation difference between such word pairs as *lægge* (to put) - *lække* (to leak) or *lappe* (to patch) - *labbe* (to trundle). On the other hand, this fusion of originally voiced and voiceless plosives in speech may not cause any problems for a Finn because the voiced plosives [g], [b], [d] occur in Finnish only in words of foreign origin, and for most Finns, voicedness / voicelessness has quite a limited importance as a distinctive feature even in such minimal pairs as *paari* - *baari* because many Finns pronounce as [p]; instead, the context plays a far more important role in such cases.

(d) Finally, I would mention **reduction** as the fourth key factor causing auditory perception difficulties for foreigners. Danish has a tendency to reduce the final elements of words. For instance, an <e>

at the end of a word becomes central [ə], like in *tale*, *uge* and *vide*. However, Danish has another feature which is more likely to cause difficulties for foreigners, i.e. a tendency to omit vowels in final syllables. Accordingly, *manden* is pronounced [man'n] (the symbol denoting the glottal stop, *stød*), *haven* [hə:vn].

4.2 Danish suprasegmentals causing difficulties for speech perception

The Danish intonation is also a plausible source of difficulties for foreign listeners. Iivonen (1987:72) mentions a survey made by Phillipson (1978). Phillipson claims that the English produced by the Danish subjects is characterized by a **narrow range of intonation, a tendency towards monotony, as well as the lack of rising and falling tunes within syllables and at the end of sense-groups**. He ascribes it to interference from their native language. Although calling the intonation of a language monotonous is more or less based on subjective criteria, as a non-native speaker I would be inclined to agree with Phillipson as regards the potential 'monotony' of the sentence intonation of Danish. Also, compared with Swedish and Norwegian, pitch does not have the same distinctive function in Danish as in Swedish and Norwegian. The latter are pitch-accent languages in which most polysyllables are pronounced either with the *acute* or *grave* accent. In Danish, the glottal stop (*'stød'*) has replaced the original pitch-accent. The use of *stød* functions as a distinctive feature for a native speaker - there are minimal pairs contrasting in the use of *stød* ([hun] = 'she', [hun'] = 'dog'). The disappearance of the grave accent (Sw. *ta la*) has contributed to the above-mentioned reduction of the final elements of words. This is because the second syllable of the original two-syllable word bearing the grave accent has become unaccented. This has resulted in the loss of the original clarity of the end of the word and also in potential difficulties for non-native speakers. **A suprasegmental feature has thus been the cause of a phenomenon at the segmental level.** This

illustrates how difficult it sometimes is to distinguish between the role of the segmental and suprasegmental features in speech perception.

5. CONCLUSION

The speech perception difficulties due to the grapheme-phoneme-allophone organization of Danish are relatively easy to reduce by means of instruction. The elimination of such difficulties is achieved by increasing the foreign learners' **cognitive competence**, i.e. they are made aware of the specific features of the grapheme-phoneme-allophone organization of Danish.

On the other hand, the eradication of the difficulties caused by the phonetic system of Danish demands other manners of proceeding: a foreign learner has to be sensitized to a phonetic phenomenon lacking a counterpart in his native language, e.g. the rhoticized vowels or the alveolar fricative /ʃ/.

The goal of the instruction of Danish in Finland is to teach Finns to understand the language rather than speak it themselves. It is desirable that all Nordic citizens should be able to communicate with each other in Scandinavian languages instead of using e.g. English. Therefore, when communicating with Danes, Finns are expected to be able to speak Swedish and listen to Danish. To achieve this goal better, it would undoubtedly be important to study further the learners' difficulties.

SOURCE

Grimme, Wolfgang & Kjør Else. (1987). *Samtaler på dansk: dänische Gespräche für den Alltag*. Klett. Stuttgart.

REFERENCES

- Andersen, Erik. (1975). *Almen og dansk fonetik*. Akademisk boghandel.
- Bengtsson, Arne. (1965). *Vårt språks liv och historia*. Svenska bokförlaget / Bonniers. Stockholm.
- Crystal, David. (1987). *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge University Press.
- Haagensen, Hans. (1985). *DANSK UDTALE - vokaler og prosodi*. Duplikon ApS. Frederiksberg.
- Hakulinen, Auli & Ojanen, Jussi. (1976). *Kielitieteen ja fonetiikan termistöä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 324*. Forssa.
- Iivonen, Nevalainen, Aulanko, Kaskinen. (1987). *Puheen intonaatio. Linguistica & Philologica. Gaudeamus. Helsinki*.
- Lundström-Holmberg, Eva & af Trampe, Peter. (1979). *Elementär fonetik*, 2:u, Akademilitteratur. Göteborg
- Nielsen, Niels & Lindegård Hjorth, Poul. (1971). *Dansk sproglære for svenskere*. Gleerups förlag. Lund.
- Phillipson, R. (1978). *Prosody errors in English spoken by Danes*. Gårding & al. (1978), 271-277.
- Rost, Michael. (1990). *Listening in Language Learning. Applied Linguistics and Language Study*. Longman. Singapore.

APPENDIX I

1:[Aftale pr. telefon]

- 2:[Hallo, det er hos Salomonsen].

- 3:[Dav, det er Eva], 4:[er det Dorthe?]

-5:[Ja, hej Eva,] 6:[det er vel nok længe siden], 7:[jeg har hørt fra dig]. 8:[Kan du ikke prøve at tale lidt højere,] 9:[det lyder så støjende i baggrunden.]

- 10:[Jamen, jeg står også i en telefonboks.] 11:[Forstår du, vi holder ferie i Ebeltoft,] 12:[og jeg ringer for at spørge,] 13:[om I ikke har lyst til at komme herud lørdag aften.]

- 14:[Åh, det lyder dejligt], 15:[men jeg må lige spørge Martin.] 16:[Et øjeblik...]

17:[Du, det er jeg ked af,] 18:[men desværre har Martin allerede lavet en aftale den aften]. 19:[Kunne vi ikke finde et andet tidspunkt?]

- 20:[Jo, vi har ikke nogen planer i weekenden,] 21:[så hvis I kunne komme søndag,] 22:[ville det også passe os.]

- 23:[Så er det en aftale.]

- 24:[I ved jo godt], 25:[hvor det er...]

(- dut - dut - dut)

26:[Jeg har brugt alle mine småpenge], 27:[så vi må hellere slutte.] 28:[Vi ses på søndag.]

BEWUBTSEINSLAGE UND BEFINDLICHKEIT
IM NEUEN EUROPANORDISCHE KONFERENZ "DEUTSCH IM NORDEN"
IN KALÖ, DÄNEMARKChristoph Parry
Universität Jyväskylä

"Wo liegt Deutschland jetzt?" Diese Frage stand im Mittelpunkt der Vorträge, Diskussionen und Privatgespräche der ersten "Nordischen Konferenz" seit dem Ende der deutschen Teilung und den Umwälzungen in Osteuropa, die im September in Dänemark stattfand. Von den Veranstaltern vorgesehen und angekündigt waren ausführliche Diskussionen. Diese Absicht ist gelungen. Die ganze Konferenz war eine einzige Diskussion von der Lesung Erich Loests am ersten Abend bis zum Abschluß Samstag Mittag. Gewiß, die Schwerpunkte der Diskussion verlagerten sich je nach dem vorliegenden Referat, aber ein roter Faden blieb und wurde immer deutlicher. Das darf als echte kollektive Leistung der Teilnehmerschaft bezeichnet werden, auch wenn es zugleich der überaus gelungenen Organisation zu verdanken ist. Bezüge zwischen den einzelnen Themenbereichen stellten sich auf diese Weise her und man hatte das Gefühl, daß alle, egal wo ihre fachlichen Spezialinteressen liegen, doch teilhaben an derselben noch weitgehend unbekanntem Welt.

Mit Erich Loests Lesung aus "Der Zorn des Schafes" kam man gleich in medias res. Das von Loest gewählte Kapitel beschrieb seine Eindrücke als Leipziger, der einige Jahre nach der Übersiedlung in den Westen seine Heimatstadt als Teilnehmer einer westdeutschen Studienreise wiedersieht; eine deutsch-deutsche Entfremdung, die seit der Öffnung der Mauer nicht geringer geworden ist. Einen wertvollen Einblick in die Befindlichkeiten der Bürger der ehemaligen DDR bot auch der sehr persönliche Vortrag von Hella Ehlers.

Die Frage "Wo liegt Deutschland jetzt?" mit welcher der Slawist und Osteuropakenner Karl Schlögel das wissenschaftliche Programm eröffnete, drückt eine echte Desorientierung aus. Der europäische Mittelpunkt hat sich über die letzten Jahre deutlich weiter nach Osten verlagert. Symptomatisch dafür ist der Standortwechsel der Bundeshauptstadt. Ein neues Europa ist im Entstehen begriffen, konfliktreicher und weniger privilegiert als das alte. Nach Meinung von Karl Schlögel ändert sich dadurch auch die Rolle der Politik und der Politiker. Die zuendegegangene Epoche, eine Epoche der Politiker, war von ideologisch bedingter Blindheit und Ignoranz gekennzeichnet. Der Zusammenbruch des Systems im Osten traf die Politiker des Westens deshalb unvorbereitet, weil sie keine wirkliche Ahnung von der gesellschaftlichen Realität im Osten hatten. Die runden Tische und der Aufstieg von Kulturpersönlichkeiten wie Vaclav Havel sind Teil einer antipolitischen Phase, der man durch Denken in alten politischen Kategorien nicht mehr gerecht werden kann. Gerade diese neuen Prozesse veranlassen Schlögel zu größtem Optimismus. Sie enthalten den Keim echter demokratischer Möglichkeiten. Doch hat Deutschland nach Schlögels Ansicht wenig Anteil an dieser gesellschaftlichen Entwicklung. Der Vereinigungsprozeß war dafür zu schnell. Zu schnell wurden die neuen Demokraten in den neuen Bundesländern von der politischen Klasse des Westens bevormundet.

Im Abendvortrag über die Besonderheiten der nationalen Entwicklung Deutschlands seit 1800 vertrat der Berliner Historiker Jürgen Kocka allerdings die entgegengesetzte Ansicht.

Die alte BRD sei ein Gebilde, das weitgehend frei von den nationalistischen Traditionen, die frühere deutsche Staatsformen belastet hatte, entstanden ist. Daß diese funktionierende Demokratie mit ihren bestehenden Institutionen in der Lage war, die neuen Bundesländer nahezu als Routinevorgang aufzunehmen, beweist die Stärke dieser Institutionen.

Die alte Bundesrepublik war aber ebenso wie die DDR ein Produkt des kalten Krieges. Wie sehr der ideologische Gegensatz alle Lebensbereiche durchdrang, zeigt sich unter anderem im literarischen Leben. Das konnte Herbert Krämer anhand der Rezeptionsgeschichte Stefan Heyms aufzeigen. Den Zeitungen in beiden Teilen Deutschlands war der Schriftsteller immer in erster Linie wegen seiner Stellung im jeweils anderen Teil interessant. Eine solche "Gesinnungsästhetik", wie es Krämer in Anlehnung an Ulrich Greiner nennt, ist eigentlich unnormal. An diese schizophrene Situation hatte man sich in Deutschland jedoch gewöhnt.

Jetzt herrscht zwar wieder eine Art Normalität, aber sie ist uns fremd. Die Tatsache, daß die Kultur im jeweils anderen Teil Deutschlands immer unter dem ideologisch bestimmten Aspekt der Fremdheit beurteilt wurde, verschloß den Blick auf die wirklichen Bedingungen. Die unterschiedliche Vergangenheit und somit die unterschiedlichen Biographien der Menschen trennen die Westdeutschen von ihren neuen Landsleuten. Von daher scheint es weiterhin erforderlich, wenn von interkulturellen Beziehungen zwischen der deutschen und anderen Kulturen die Rede ist, zunächst weiterhin von der Existenz zweier deutscher Kulturen auszugehen, wie es Ingeborg Zint in ihrem Vortrag vorschlug.

Die konstitutive Bedeutung kultureller Faktoren für den Wortschatz und das sprachliche Verhalten wurden im Beitrag Astrid Stedjes betont. Andreas Pauldrach setzte sich mit den didaktischen Konsequenzen solcher Erkenntnisse in seinem Vortrag zur Behandlung der Alltagskultur in der kontrastiven Landeskunde aus-

einander. Die zentrale Bedeutung interkultureller Ansätze in der Sprachforschung und -lehre wurde somit wieder einmal bestätigt. Doch wirkt der sprachwissenschaftliche Zugriff noch unscharf, der Bezug zu den gesellschaftlichen Zusammenhängen noch global abgerundet und verkürzt. Angesichts der Brisanz der jüngsten Verständigungsprobleme in Europa tut eine Verschärfung und Präzisierung der Problemstellungen not. Dazu leisten interdisziplinäre Veranstaltungen wie diese Konferenz einen hervorragenden Beitrag.

Es gibt auch positive Modelle des Zusammenlebens. Dafür ist Dänemark gleich zweimal ein gutes Beispiel. Vibeke Winge erzählte in ihrem Vortrag von der harmonischen Koexistenz und Gleichberechtigung des Deutschen (=Niederdeutschen) und des Dänischen in Kopenhagen und anderen Städten vom Mittelalter bis ins achtzehnte Jahrhundert. Diesem Zustand bereitete erst der moderne Nationalismus im neunzehnten Jahrhundert ein Ende. Die Stellung der deutschen Sprache wurde zuerst vom sprachlichen Purismus des dänischen Bildungsbürgertums der Aufklärung angegriffen.

Die Stellung der heutigen deutschsprachigen Minderheit im Grenzgebiet ist wieder sehr günstig. Das wurde am letzten Konferenztag durch den Auftritt des dänisch-deutschen Redakteurs Siegfried Matlok anschaulich. Zuhause in beiden Sprachen und beiden Öffentlichkeiten strahlte er mit Witz und Gelassenheit Souveränität und Heimischsein aus.

Die Vorträge des letzten Tages behandelten das Bild Skandinaviens in den deutschen Medien (Jan Bo Hansen) und das Deutschlandbild der dänischen Presse (Matlok). Das Interesse der deutschen Presse für Skandinavien hat seit dem Anfang des Jahrhunderts deutlich nachgelassen. Eine Zeitlang war Skandinavien Teilen der Presse als alternatives soziales Gesellschaftsmodell interessant, aber inzwischen hat auch dieses Modell an Glanz verloren. Im dänischen Deutschlandbild leben alte Ängste vor dem

großen Nachbarn fort. Solange es die DDR noch gab, hatte man gerne in ihr das kleinere, bescheidenere und freundlichere Deutschland gesehen - was sich allerdings nicht in die Realität des Reiseverhaltens umsetzte! Die Thematik des letzten Tages bot eine Art Zusammenfassung der Konferenz und zugleich einen Rückbezug auf die interkulturelle Arbeitssituation der Teilnehmer. Gerade das fatale Gefälle zwischen Bild und Wirklichkeit erklärt zum Beispiel die eigenartige Befangenheit der literarischen Rezeption im gespaltenen Deutschland oder die fehlende Bereitschaft, Veränderungen rechtzeitig zu erkennen.

EUROCALL 1991 International Conference on Computer Assisted Language Learning

Timo Sikanen
Korkeakoulujen kielikeskus

Seitsemäs Eurocall konferenssi pidettiin Otaniemessä Teknillisen korkeakoulun tiloissa 21. - 23.9. Sen olivat järjestäneet Teknillisen korkeakoulun kielikeskus ja Helsingin kauppakorkeakoulu, ja hanketta tukivat opetusministeriö ja useat säätiöt ja rahastot. Runsaasta kahdesta sadasta osallistujasta lähes puolet oli ulkomalaisia, pääasiassa Euroopasta, mutta olipa joitakin Japanista ja Etelä-Afrikastakin saakka.

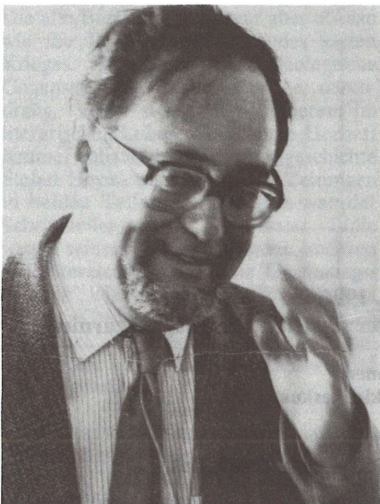
Konferenssin viitsenkymmentä esitystä käsitteli tietokoneavusteista opetusta useista näkökulmista, jotkut esitykset jopa totut CALLin rajat ylittäen. Tätä moninaisuutta oli jäsennetty ryhmittämillä ensimmäiseksi päiväksi eri ohjelmatyyppejä, tekijäohjelmia ja -järjestelmiä koskevat esitykset. Toinen päivä oli omistettu oppimisympäristöille ja niitä sivuaville esityksille. Kolmantena kuultiin kokemuksia tietoverkkojen käytöstä kielenopetuksessa ja nähtiin telekonferenssidemonstraatio Otaniemen ja USA:n välillä.

CALLISTA CARLAAN

Ensimmäisessä yleisesitelmässä Nina Garrett USA:sta pohti, mihin tietokoneavusteinen opetus on menossa ja mitkä tekijät määräävät kehityksen suunnan. Tietokoneavusteisen opetuksen kehityksen hän jakaa kolmeen vaiheeseen, joista ensimmäistä ohjasivat tekniikan antamat mahdollisuudet ja rajoitukset. Toisessa vaiheessa siirryttiin ensimmäisessä vaiheessa käytetystä opetuksen mekaanisten osien koneelle siirtämisestä laajempiin pedagogisiin kokonaisuuksiin. Edessä on vielä nykypedagogiikan käytäntöjen kyseenalaistaminen ja tekniikan tarjoamien, kokonaan uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Garretin mukaan CALLin kehityksen kolmatta vaihetta ohjaa oppiminen. Tälle uudelle vaiheelle hän ehdottaa nimeä CARLA ('computer-assisted research on language acquisition') ja sen tavoitteeksi syvälylennä kielenoppimisen luonteen tuntemista.

OHJELMIA JA SOVELLUKSIA

Tim Jones esitteli Birminghamin yliopiston COBUILD-projektin filosofiaan perustuvaa DDL ('data-driven learning') opetusmetodia, jossa opiskelijat tutustuvat konkordanssien avulla kirjoitetun kielen kieliopillisiin ilmiöihin.

Tim Johns

Eri ohjelmatyypeistä olivat esillä graafisten kuvien tulkintaan perustuvat roolipelaatit (Chartrand et. al) ja drilliharjoitukset, joiden avulla harjoiteltiin venäjän epäsuoruuksia verbejä (Heuer). Marina Didigovic kertoi saksan prepositio-ohjelman kehitystyöstä, jossa tavoitteina olivat ohjelman adaptiivisuus, reaktiivisuus ja joustavuus. Unkarilainen Ilona Koutny kertoi kokeiluistaan synteettisen puheen käytöstä kielen oppimisessa ja näki siinä olevan mahdollisuuksia mm. oikeinkirjoituksen ja kuullunymmärtämisen harjoittamiseen.

Tietokoneen käyttöä itseopiskelun apuna on pyritty kehittämään Hollannissa. ENID -ohjelma on tarkoitettu englannin idiomien opiskeluun täysin omatoimisesti opiskelijan itsensä valitsemina aikoina. Monivalintatekniikkaan perustuvan kieli-

taidon mittarin on kehittänyt madridilainen työryhmä ja Rostockissa on kokeiltu liikekirjeiden kirjoittamista. (Jansen et. al)

Anne Kankaanranta kertoi projektista, jossa aineenopetus, kielenopetus ja tekniikan suomat mahdollisuudet (hypercard) yhdistettiin Euroopan yhteisöjä käsitteleväksi opintokokonaisuudeksi.

OHJELMAT OPETUKSEN KEHITTÄMISEN APUNA

Walter Stiersin esittelemä Teachware -ohjelmisto auttaa opettajaa analysoimaan ja prosessoimaan vieraan kielen opetuksessa käytettävän autenttisen tekstimateriaalin sanastoa ja rakenteita. Opettaja saa tietoa siitä, voiko kyseisellä materiaalilla harjoitella tiettyä asiaa ja sopivatko tekstit oppijoiden kykytasolle.

Teknillisen korkeakoulun työryhmä on kokeillut Hypercardin mahdollisuuksia luetun ymmärtämisen kurssilla. Heidän mukaansa HyperReader -kurssi ottaa huomioon opiskelijan tarpeet ja mahdollistaa keskittymisen tarpeelliseen opiskelijan itsensä valitsemana aikana. Olennainen osa projektin innovaatiota on valjastaa opiskelijat materiaalin tuottajiksi siten, että opiskelija hakee yhden tekstin tuottaa siihen sanaston, yhteenvedon ja käännökset lingvistisesti mielenkiintoisista osista. Näin kootuista materiaaleista valitaan ja editoidaan seuraavan vuoden kurssin materiaali.

Edith Bucholz on antanut aikuisopiskelijoiden arvioida kielen opetusohjelmia useiden eri piirteiden suhteen ja päätenyt tulokseen että ohjelman tekijöiden on otettava huomioon oppilaiden strategiat, preferenssit. Hän odottaa ohjelmien variaation lisääntyvän.

Fleissner et. al ovat kantaneet huolta hitaasti oppivien mahdollisuuksista hyötyä parhaalla mahdollisella tavalla tietokoneiden käytöstä opetuksessa ja ovat tulleet siihen tulokseen, että ohjelman tulee olla sellainen että oppilas tuomista aineksen lisäksi voi kontrolloida oppimisstrategiaansa.

KEHITTYVÄ CALL

Toisen päivän avausesitelmä käsitteli tietokoneavusteisen kielenoppimisen teoreettisia perusteita. Niistä ovat kiinnostuneita Jeremy Fox ja Clive Matthews jotka totesivat, että kehittyvän tekniikan hyväksikäyttö edellyttää näkemystä siitä, kuinka kielen oppiminen tapahtuu, mikä on opettajan, oppilaan ja tietokoneen rooli. Omassa pohditselussaan he keskittyivät kahteen tekijään: oppimisstrategioihin ja oppijan tarpeisiin, jotka määräävät minkälaisia oppimisen apuneuvoja tulee tarjota.

Tietokoneavusteisen opetuksen laadulliseen kehittämiseen tähtää mm. Tampereen yliopistossa prototyypivaiheessa oleva hanke, jota Peter Claydon esitteli otsikolla "Developing knowledge-based learning support for a course on academic writing." Hankkeen taustana on pyrkimys yhdistää tekoälytutkimuksen suomat mahdollisuudet tietokoneavusteiseen opetukseen. Tällaiselle ICALL (intelligent computer assisted language learning) lähestymistavalle on annettu erilaisia määritelmiä kuten, että se tarkoittaa systeemiä, joka suunnilleen tekee kaikkia opettajan tehtäviä tai että se tarkoittaa harjoitusta jossa systeemi käsittelee kieltä mahdollisemman samaan tapaan kuin ihminen. Hankkeessa tutkitaan, minkälaisista hyötyä on saavutettavissa yhdistämällä tehokas luonnollisen kielen käsittely hypermediakäyttöliittymään, kun opetuskohteena on akateeminen kirjoittaminen.

Edellä mainitun ICALLin perusteita käsittelevät Clive Matthews ja Jeremy Fox. Heidän mukaansa tekoälyyn pohjautuva systeemi voi paitsi reagoida yllättäviin syötteisiin, myös antaa mahdollisuuden rakentaa ohjelmia, jotka räätälöivät opetuksensa oppilaan mukaan.

Mielenkiintoisen ja värikkään näkökulman mahdollisiin tietokoneavusteisen opetuksen ongelmiin toi Robert Hoffman, joka kertoi kokemuksiansa CALL-keskuksen toiminnasta Hong Kongissa ja kiinalaisen kulttuurin ja kielen tuomista erityispiirteistä, kun mm. tekstinkäsittelyä käytetään kielen oppimisen välineenä.

Kokemuksiaan hän on koonnuttu myös ohjeiksi, joilla todennäköisesti on yleismaailmallisempaan merkitykseen.

Alida Bedford kiinnitti huomiota oppimisympäristön merkitykseen opettajan ja oppilaan kannalta. Hän esitti, että oppimisympäristö koostuu mikromaailmoista, jotka ovat oppimisen kannalta tehokkaimpia silloin, kun ne liittyvät toisaalta opettajan käsitejärjestelmään ja uskomuksiin ja oppilaan tarpeisiin ja kiinnostuksiin. Kun tietokone yhdistetään tähän kokonaisuuteen, siitä ei saa tulla opetuskonetta vaan väline, joka mahdollistaa oppimista ja toiseksi tekniikkaa ei saa käyttää viihteenä.

Hyvän opetusohjelman ongelmaa esitteli Diana Laurillard. Hän eritteli kielen opetusohjelman ominaisuuksia lähtien toisaalta tietämyksestä, kuinka oppilas kohtaa uuden kielen ja toisaalta hyvien opetusohjelmien laadintaperiaatteista. Esittämiään kriteereitä hän esittää käytettäväksi ohjelmien arvioinnissa ja uusien laadinnassa.

Oppilaan suorituksen mukaan adaptoituvaa opetusohjelmaa oli Giorgio Marullon esityksen aiheena. Sen kehittämistarve lähtee niistä puutteista, joita kommunikaatiivinen opetusmetodi sisältää, koska kaikilla ei ole mahdollisuutta riittävään kohdekieleen perehtymiseen autenttisessa ympäristössä eikä tilaisuutta saada laajaa, jatkuvaa, välitöntä ja henkilökohtaista palautetta. Koska myöskään perinteiset CALL-ohjelmat eivät tarjoa riittävää palautetta, on kehitetty järjestelmä nimeltä Adaptive Tutoring System for Second Language Learning.

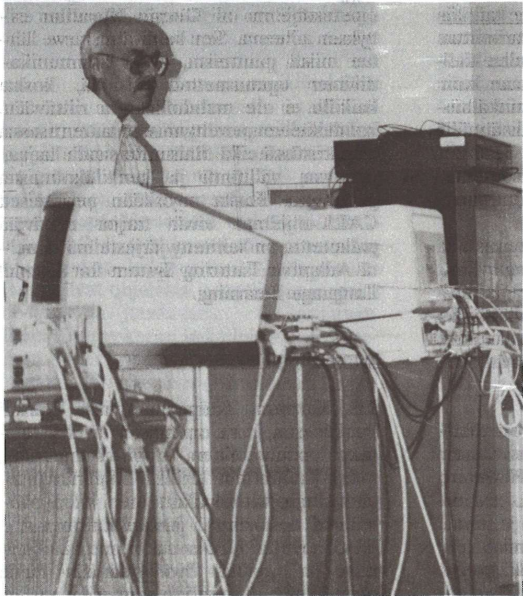
MONIPUOLISTUVA CALL

Lis Kornum Kööpenhaminasta kertoi hankkeesta, jossa opetuksen avuksi koostaan monipuolinen oppimisympäristö, johon kuuluu mm. erillisiä ohjelmia, teki-ohjelmia, vuorovaikutteinen video, sähköposti, tietokantoja ja satelliittipetusta. Hankkeen tarkoituksena on opettaa opettajat ja oppilaat hyödyntämään näitä menetelmiä ja arvioida syntyvien uusien

opetus- ja oppimismenetelmien hyviä ja huonoja puolia. Kaikkein tärkeimpänä piirteenä oppimisympäristössä Kornum pitää runsasta autenttisen materiaalin tarjontaa.

Antwerpenin yliopistossa tehtyjen Didascaliala ohjelmia esitteli van Eun ja totesi, että ne eroavat suljetuista tekijäohjelmista siten, että ne sisältävät laajan tietokannan, helpokäyttöisen valintasysteemin ja useita valinnaisia oppimisympäristöjä. Tämä tekee ne joustaviksi ja muunneltaviksi.

Hypertekstin antamasta mahdollisuudesta yksilöllistää opetusta ja opiskelua kertoi Gordon J.A. Burgess esitellessään Aberdeenin School of Modern Languages 'ssa saatuja kokemuksia. Christoph Zähler puolestaan suhtautuu kriittisesti hypertekstiin, koska se ei tarjoa pohjimmiltaan mitään uutta teoreettista tietoa. Uudenlainen tiedon esitystapa vain on herättänyt innostusta, joka hänen mukaansa laantuu kun tekniikka yleisty. Lisäksi merkityksellisen materiaalin tuottaminen hypertekstiin vaatii kohtuuttomasti aikaa. Sen

Utmar Foelsche ja piuhat

sijaan ICALL tutkii oppimisen kognitiivisia perusteita, joiden perusteella luotuja malleja käytetään tehtäessä oppilaan tarpeet tunnustavia ja niihin mukautuvia opetusohjelmia. Esimerkiksi kieliopin opetus hypertekstillä ei anna olennaista uutta kirjaa verrattuna, mutta tekniikan pohjainen opetusohjelma voi olla riittävän formaali tekstin jäsentämiseen ja tuottamiseen ja kuitenkin samalla ottaa huomioon kielen oppimisprosessin vaatimukset.

Uuden tekniikan soveltamista on kokeiltu myös Dartmouth Collegessa, jonka Textra-kokeilusta kertoivat Foelsche ja Davies. Tekstra on Hypercardiin perustuva järjestelmä, joka yhdistää tekstin ja (elävän) kuvan, ja se näyttäisi parantavan paitsi oppijan kohdekielen ymmärtämistä myös hänen äidinkielen taitoaan. Tekijät kuitenkin pitävät menetelmää epäluonnollisena, sillä normaalielämässä ei kommunikoida käyttäen hiirtä ohjaamassa kursoria matalaresoluutioisella näytöllä. Kriitikki lienee pohdinnan arvoista kehittyneintäkin tekniikkaa käytettäessä.

Puhtaasti tekniikan tarjoamien mahdollisuuksien esittelyyn keskittyi Graham Davies, joka demonstroi Expodisc Spanish videolevy-opetuspakettia ja kertoi sen tuotantoprojektista. June Thompson kertoi Hullin yliopistossa toimivasta CTI (The Computers in Teaching Initiative) keskuksesta ja sen tarjoamista palveluista. Keskukseen toiminnan jatkuvuus on englantilaiseen tapaan epävarmaa.

Toisen päivän muista esitelmöijistä mainittakoon Walter J.A. Peeters, joka kertoi tietokoneen käyttökokemuksista opetuksen yksilöllistäjänä koululuokassa. Pirkko Lindqvist puolestaan kertoi kehittämästään tietokonepohjaisesta äänitemateriaalien hakujärjestelmästä, ja Patricia Manning esitteli esikoetuloksia sanaston opetuskokeilusta, jonka tarkoituksena oli tutkia oppilaiden oppimisstrategioita. Helen Rendall esitteli tietokoneen käyttömahdollisuuksia korvaamaan englantia äidinkielenään puhuvien analyttisyyden puutetta kun kohdekieli sisältää sanojen taivutuksen. Jose Noijns puolestaan esitteli Arnhemissa kehitetyn vuorovaikutteisen kuullun ymmärtämestestini, joka perustui nauhurin käyttöön.

TIETOKONEVERKOT OPETUKSEN APUNA

Viimeinen päivä oli omistettu tietokoneverkkojen hyväksikäyttöön kielten opetuksessa. Ensimmäisenä Dick Davies esitteli ELNETin (European Learning Network), jonka avulla on tarkoitus tutkia ryhmäoppimisen menetelmiä, laatia ja kehittää ryhmälle sopivia oppimateriaaleja telemaattiseen ympäristöön ja konfiguroida ryhmäkeskeinen kommunikointinfrastruktuuri kulttuurien väliseen oppimiseen. Verkon avulla on luotu Englantiin, Saksaan ja Ranskaan ulottuva ajasta ja paikasta riippumaton "virtual college", joka antaa mahdollisuuden business- ja kieliopintoihin erilaisissa konferensseissa. Koska ELNET luotiin vasta vuoden 1990 alkupuolella, esitys sisälsi enemmän mahdollisuuksien kuin kokemusten kirjaamista.

Kotimaisen kokemuksen tämättyppiiseen kokeiluun toi Maija Tammelin, joka kertoi ICONS (The International Communication and Negotiation Simulations) projektista, joka toimii konferenssimulaatioita käyttäen. Judith Hatula Telecomista esitteli ja demonstroi videokonferenssin, joka kustannussyistä ei liene lähiaikojen opetusmenetelmä ainaakaan korkeakouluissa.

Paula Kalaja esitteli lopuksi Jyväskylässä järjestettyä kokeilua, jossa selvitetiin tietokonekonferenssin mahdollisuuksia yliopisto-opetuksessa. Koeryhmä korvasi luentosarjaan liittyvän osallistumisen keskustelu ryhmään kirjoittamalla esseitä ja saamalla palautetta konferenssissa prosessikirjoittamisen periaatteiden mukaan. Vaikka kaikki konferenssin suomat mahdollisuudet eivät toteutuneet, uskovat kokeilijat menetelmän mahdollisuuksiin opettaa opiskelijat prosessoimaan tuotoksiaan yhdessä rakentavasti ja innostavasti.

Jos konferenssia arvioi Garretin alustuksessaan esittämän kehitysvaihekuvauksen perusteella, näyttäisi siltä, että eri hankkeet edustavat erilaista kehitysvaihetta. Jotkut ovat paneutuneet oppimisen perusteisiin ja kyseenalaistaneet vakiintuneita menettelyjä ja ajatuskulkua, mutta kovin vähän on viitteitä pyrkimyksestä oppimisen luonteen syvällisempään tuntemukseen. On ehkä mahdollista, että ne joiden tutkimus kohdistuu oppimiseen, esiintyvät toisilla areenoilla. Tähän voisi viitata sekin ettei kukaan tietokoneavusteisen opetuksen alalta Suomessa väitelleistä ollut kertomassa tutkimuksistaan. Joka tapauksessa konferenssi tarjosi monipuolisen katsauksen alan kehittämisspyrkimykseen.

Konferenssin esitelmät on koottu julkaisuksi:
EUROCALL 1991
International Conference on Computer Assisted Language Learning
21-23 August 1991, Finland
Helsingin Kauppakorkeakoulujen
julkaisuja D-139

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

UUSI JULKAISU

Deborah Mason

The Language Learning Strategies of Finnish ESP Students Explorations in Classroom Research

The aim of the study was to examine what language learning strategies were used by a group of students attending a compulsory fourteen-week ESP course at Helsinki University, and to discover whether there was any relationship between the use of certain strategies and successful language learning. The language learning background of these Finnish students was first examined within a larger group of students to check that the study group was representative of the student population, and the 54 students in the student group were asked what strategies they used and what strategies they perceived to be useful. This elicitation phase was followed by a strategy training exercise to encourage the students to use the context available and make intelligent guesses when confronted by unfamiliar vocabulary. The language learning process was considered in the light of these data and the implications for language learning awareness and strategy training were discussed.

Mason, D. 1991: The Language Learning Strategies of Finnish ESP Students - Explorations in Classroom Research. (70 s.)
Korkeakoulujen kielikeskuksen julkaisuja, nro 40.
Jyväskylän yliopisto: Jyväskylä.
ISSN 0357-5101, 40.
ISBN 951-680-538-8.
Hinta: 30 mk.

Tilausosoite:
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
puh. 941 - 603 520
fax: 941 - 603 521

ENGLANNIN TEKSTIN YMMÄRTÄMISEN MATERIAALIA LUONNONTIETEELLISTEN ALOJEN OPISKELIJOILLE

English Reading Comprehension for Students of Natural Sciences (N:o 58)

Korkeakoulujen kielikeskuksen oppimateriaalisarjassa on ilmestynyt uusi painos ERC: Natural Sciences -materiaalista. Opettajien toivomuksesta entinen osa I (Biology, Ecology, Chemistry) on nyt jaettu kolmeksi alakohtaiseksi kokonaisuudeksi. Näihin sekä osiin II (Mathematics, Physics) ja III (Geography, Geology) on myös lisätty joitakin tekstejä vanhasta Natural Sciences -materiaalista (N:o 17).

I BIOLOGY (Margelin/Valtanan)

Student's Book (98 s) 30,-
Teacher's Book

II ECOLOGY (Syrjäkari-Roberts/Valtanan)

Student's Book (92 s) 30,-
Teacher's Book

III CHEMISTRY (Lehto-Määttä/Margelin/Valtanan/Virkkunen)

Student's Book (105 s) 35,-
Teacher's Book

IV MATHEMATICS, PHYSICS (Mäkinen/Neuvonen/Valtanan/Virkkunen)

Student's Book (141 s) 42,-
Teacher's Book

V GEOGRAPHY, GEOLOGY (Margelin/Palomäki/Syrjäkari-Roberts)

Student's Book (153 s) 42,-
Teacher's Book

Lähiaikoina ilmestyy lisäksi ravintotieteen ja kotitalouden opiskelijoille tarkoitettu materiaali:

Pirkko Olsonen & Tuula Lehtonen:

English Reading Comprehension for Students of Nutrition and Home Economics

Materiaaleista saa lisätietoa Helena Valtaselta, puh. 941-603 542 ja niitä voi tilata suoraan Korkeakoulujen kielikeskuksen kansliasta, puh. 941-603 520.

Nauhoitepalvelu tiedottaa

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

ENGLANTI

BBC YOUR WORLD

15/91	Virgin Births	14'00"
16/91	Parental Responsibility in an Age of Divorce	13'58"
17/91	Kuwait's Oil Fire	14'00"
18/91	Policing the Police	14'00"
19/91	Zoos - Who Needs Them?	13'54"
20/91	Development Aid - Does It Work?	13'59"
21/91	Death and Bereavement	13'58"
22/91	The Threat of Over-Population: What Can Be Done?	13'59"
23/91	Who Should Own the Media?	13'59"
24/91	Should War Criminals Be Punished?	13'51"
25/91	Cannibalism: Too Hard to Swallow?	14'
26/91	Who Decides the Value of Art?	14'
27/91	The United Nations: A Great Future?	14'
28/91	Nomads: Will They Survive into the 21st Century?	13'52"
29/91	Virtual Reality: Dream or Nightmare?	13'51"
30/91	Separatism - Is It a Good Thing?	13'54"
31/91	The War against Drugs: Can It Work?	14'
32/91	Education: Crisis? What Crisis?	13'56"
33/91	Pets: Are They Worth It?	13'52"
34/91	Does Marriage Have a Future?	14'
35/91	Science and the Greens - Good Friends or Strange Bedfellows?	13'57"
36/91	Homosexuality - Is It a Private Affair?	13'52"
37/91	Women Who Kill	13'50"
38/91	Why Dinosaurs Still Fascinate	14'

TIEDUSTELUT JA TILAUKSET: PUH. 941-603 525/MAIJA TUMPPILA
FAX 941-603 521

LAPPEENRANNAN
TEKNILLINEN KORKEAKOULU

KIELIKESKUS

Lehdistötiedote

Helsingin kauppakorkeakoulun kielten laitoksella ja Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun kielikeskuksessa on jo kauan kaivattu kansainvälisesti vertailukelpoista kaupallisen kielitaidon vertailumittaria. Tilanne korjaantuu tänä syksynä kun Oxfordin yliopistossa kehitettyä OIBEC-kielikoetta (Oxford International Business English Certificate) ryhdytään järjestämään Suomessa. Näin Suomesta tulee 14. maa, jossa tämä koe on mahdollista suorittaa. Koe järjestetään kaikkialla maailmassa samanaikaisesti.

Koe sisältää kansainvälisen kaupan realistisia tilanteita ja testaa laaja-alaisesti koehenkilön kykyä toimia kansainvälisesti. Sen arvostelevat tarkoitusta varten koulutetut HKKK:n ja LTKK:n opettajat. Lopullinen arvostelu tapahtuu Oxfordissa.

Ensimmäinen koetilaisuus järjestetään marraskuun lopussa. Kokeen hinta tulee olemaan noin 850 markkaa.

Kaikki kokeeseen osallistujat saavat kielitaidostaan erittelyn, jonka avulla he voivat kehittää edelleen taitojaan.

Myös kokeeseen valmistavia kursseja tullaan järjestämään.

OIBEC-kielikoetta voi käyttää myös akateemisessa opiskelussa tarvittavan englannin taidon todistamiseksi.

./..

OIBEC

OXFORD INTERNATIONAL BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE

Oxford International Business English Certificate (OIBEC) on Oxfordin yliopistossa suunniteltu kielikoe. Se on suunnattu sellaisille johto- ja asiantuntijatehtävissä toimiville henkilöille, jotka haluavat kansainvälisesti vertailukelpoisen ja arvostetun todistuksen kyvystään käyttää englantia liike-elämän tilanteissa. Koe edellyttää hyvää kaupallisen englannin kielen taitoa, joka on saavutettu joko toimimalla usean vuoden ajan kansainvälisissä tehtävissä tai korkeakoulu- tai opisto-opintojen yhteydessä.

MILLAINEN KOE ON?

Koe on kaksiosainen:

Osa 1 Kuuntelu, 20 minuuttia
Puhuminen, 20 minuuttia valmistautuminen mukaan lukien

Osa 2 Lukeminen ja kirjoittaminen, 1-2 tuntia lukemisaika mukaan luettuna

Kokeeseen sisältyy seuraavan kaltaisia liike-elämän tilanteita:

- * tietojen korjaaminen kuullun perusteella
- * tiivistelmän tekeminen ja sanomalehtiartikkeleiden kommentointi
- * liikekirjeeseen vastaaminen
- * työpaikkahakemuksen laatiminen
- * työpaikkahaustatteluun osallistuminen
- * keskusteleminen liiketavoitteista ja omista pyrkimyksistä
- * toimenpide-ehdotuksen esittäminen
- * taseen tulkinta ja raportin esittäminen

KUINKA KOKEESEEN VALMISTAUDUTAAN?

Noin viikkoa ennen koetta osallistujille lähetetään aitoon liiketapahtumaan perustuva case study -kirjanen. Näin heillä on aikaa perehtyä aineistoon, tehdä muistiinpanoja ja tutustua käsiteltävään liike-elämän tilanteeseen. Kokeeseen voi ottaa mukaan sanakirjan ja case study -kirjansen sekä omat muistiinpanot.

Vuodesta 1992 lähtien SEFEK järjestää kokeeseen valmistavia kielikursseja.

./..

MILLOIN KOE JÄRJESTETÄÄN?

Koe järjestetään tänä vuonna Helsingissä ja Lappeenrannassa maaliskuussa ja marraskuussa.

Ensimmäinen koetilaisuus on perjantaina 29.11.1991. Ilmoittautumislomakkeita, lisätietoja ja tehtävämalleja on saatavissa seuraavista osoitteista:

Kielten laitos
Helsingin kauppakorkeakoulu
Runeberginkatu 14-16
00100 Helsinki puh. 90-4313 334

Kielikeskus
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu
PL 20
53851 Lappeenranta puh. 953-5711

Sitovat ilmoittautumiset marraskuun koetilaisuuteen on lähetettävä HKKK:n kielten laitokseen tai LTKK:n kielikeskukseen 4.11. mennessä.

Tulokset ilmoitetaan osanottajille 8-9 viikon kuluttua ja kokeen läpäisseille lähetetään todistus. Lisäksi kaikki osanottajat saavat eritellyn arvioinnin siitä, miten he ovat selviytyneet kustakin kokeen osasta.

Kokeen hinta on 850 mk.

COMMUNICATION

Ideapäivä 25.11.1991 Helsingissä

yritysten kieltenopetuksesta, koulutuksesta
ja viestinnästä vastaaville

Ohjelmassa mm.

- Kirjallisen viestinnän välittämä yrityskuva kansainvälisessä ympäristössä
- Vertailevaa tutkimustietoa englanninkielisen ja suomenkielisen kirjeenvaihdon etiketistä
- Demonstraatiot
- Koulutuksen uusi teknologia - interaktiivisuus, multimedia, video- ja audiokonferenssit
- Hypermedia kielen ja kulttuurin opetuksen välineenä
- Tehostuuko kielenoppiminen - käytännön kokemuksia uudesta opetusteknologiasta

Esiintyjinä viestinnän, kielten, koulutuksen ja tekniikan asiantuntijoita.

Lisätietoja saat soittamalla (90) 659 322
koulutuspäällikkö Marjatta Huhta.

FINTRA
KANSAINVÄLISEN KAUPAN KOULUTUSKESKUS
THE FINNISH INSTITUTE FOR INTERNATIONAL TRADE

Ilmoittautumislomake s. 30.

NYHETER

American Association for Applied Linguistics (AAAL)

Annual Meeting, February 28 - March 2, 1992

Seattle, Washington

Featured Colloquia Include:

"CURRENT ISSUES IN LANGUAGE TESTING RESEARCH" Lyle F. Bachman (organizer), Charles Alderson, Andrew Cohen, Dan Douglas, Grant Henning, Elana Shohamy, Peter Skehan, Marjorie Wesche, and others

Program chair: Sandra J. Savignon, 2090 FLB, University of Illinois, 707 S. Mathews, Urbana, IL 61801 USA

FAX: (217)224-2223

E-MAIL: s-savignon@uiuc.edu

Name: _____

Phone: _____

Address: _____

Photo- och expeditionsskyddet tillkommer

NYHETER

**Boken En introduktion till DATORSTÖDD SPRÅK-
UNDERVISNING** riktar sig till alla språklärar-
kategorier oberoende av undervisningsnivå och
målspråk. Den innehåller (förutom inledning och
avslutning) följande kapitel: Om datorer och låg-
stadierelevens ordkunskaper i engelska, Några för-
delar med datorer i språkundervisningen, Olika
typer av datorprogram, De grundläggande princi-
perna för datorstödd språkundervisning, Vilka krav
bör man ställa på ett bra datorprogram? samt Vad
bör en språklärare veta om datorer? (totalt ca 75 sid.
+ tre bilagor). Med beställningar som görs inom läs-
året 1991/92 sändes kostnadsfritt två datorprogram
för IBM-kompatibla datorer: **ROBINSON CRUSOE**
och **THE PUB**. (Obs! Det sistnämnda är inte ett
undervisningsprogram.)

Pris: 99 mk.

CAMPUS är ett datorprogram som simulerar universitetsstudier.
Det är avsett för engelskundervisningen i såväl svensk- som finsk-
språkiga gymnasier och högskolor. (För IBM-kompatibla datorer.) Pris: 550 mk.

Till Palmsoft Publications, Karperövägen 663, SF-65630 Karperö (tel. 961-291 910)

BESTÄLLNINGSKUPONG

Jag beställer:

- ex av boken **En introduktion till DATORSTÖDD SPRÅKUNDERVISNING**
och önskar samtidigt kostnadsfritt **ROBINSON CRUSOE / THE PUB**
på () 5,25 tums diskett () 3,5 tums diskett
- ex av datorprogrammet **CAMPUS**
på () 5,25 tums diskett () 3,5 tums diskett

Namn: _____
Skola: _____
Adress: _____

(Porto- och expeditionsavgifter tillkommer)

INTERESTED IN C.A.L.L.?

The National Languages Institute of Australia's Language and Technology Centre (NLIA/LATTICE), at the Centre for Language Teaching and Research, The University of Queensland, is producing a series of technical reports of computer-aided language learning (CALL) software packages.

NLIA/LATTICE has produced these reports from data collected in the NLIA Database System's resources database.

The following reports are in production:

- TR-CALL-1 Russian CALL packages
- TR-CALL-2 French
- TR-CALL-3 German
- TR-CALL-4 Japanese
- TR-CALL-5 Chinese (Mandarin & Cantonese)
- TR-CALL-6 Italian
- TR-CALL-7 Spanish
- TR-CALL-8 English
- TR-CALL-9 Dutch
- TR-CALL-10 Swedish
- TR-CALL-11 Portuguese
- TR-CALL-12 Modern Greek
- TR-CALL-13 Classical Languages

The Technical Reports can be obtained at a cost of \$2.00 each, plus postage and handling, or the total series at \$25.00 plus postage and handling.

Additionally, the NLIA Database System can be accessed directly via computer network. For details on how to access "Lingua," contact the NLIA/LATTICE Information Team at the address below. The Technical Reports may also be obtained on computer disk, at a charge which will vary depending on the amount of data requested, and the types, of computer disks required.

To order, write, call, or email:

Peter White
Information Services Manager
NLIA/LATTICE
Centre for Language Teaching and Research
The University of Queensland, Qld 4072
Tel: (07) 365-6893; Fax: (07) 365-7077
email: peterw@lingua.cltr.uq.oz.au

CONGRESS CALENDAR

(updated 26.9.1991)

1991

November

- 2.-4.11. 17th Annual International Conference on
Kobe Language Teaching and Learning
Contact: JALT Central Office, Lions Mansions
Kawaramachi #111, Kawaramachi Matsubara agaru,
Shimogyo-ku, Kyoto 600, Japan
- 7.-9.11. Nordiskt Symposium om Språk, Språkbruk och Kön
Uppsala Contact: Caroline Liberg, Inst f linvistik,
Uppsala universitet, Box 513, S-75120 Uppsala,
Sweden
- 7.-10.11. EXPOLINGUA - International Fair for Languages,
Frankfurt Translation and International Communication
Contact: Mainzer Ausstellungs GmbH, Alexander-
Diehl-Strasse 12, W-6500 Mainz 26, Germany
- 11.-14.11. Third Infoterm Symposium: "Terminology Work in
Vienna Subject Fields"
Contact: Magdalena Krommer-Benz, Infoterm,
Postfach 130, A-1021 Vienna, Austria
- 15.-16.11. Annual Symposium of AFinLA
Oulu Acquisition of Language - Acquisition of Culture
Contact: AFinLA, c/o English Department,
University of Oulu, P.O. Box 191, SF-90101 Oulu,
Finland
- 21.-22.11. Third Annual Research Seminar, "Corpus-based
Tampere studies and the computer in English language
research"
Contact: Ian Gurney/Sakari Louhivaara, Dept.
of English, Tampere University, PL 607,
33100 Tampere, Finland
- 21.-23.11. First International Congress "Memory and Memo-
Brussels risation in Acquiring and Learning Languages"
Contact: J. Chapelle, CLL-Congress, Passage de
la Vecqueé, 17, B-1200 Brussels, Belgium
- 23.-25.11. Annual Meeting of the American Council for
Washington the Teaching of Foreign Languages (ACTFL)
Contact: ACTFL, 6, Executive Plaza, Yonkers,
New York, New York 10701-6801, USA

28.-30.11.
Bergen

Nordiske datalingvistikdager
Contact: NAVs edb-senter for humanistisk forskning,
Postboks 53, Universitetet, N-3027 Bergen, Norway

December

- 5.-7.12. 3rd International Conference of the European
Montpellier Association for International Education (EAIE)
Contact: EAIE Secretariat, Gebouw Y-Point, Van
Diemenstr. 344, 1013 CR Amsterdam, The Netherlands,
or Mr John Hopkins, Tampere University, PL 607,
33101 Tampere, Finland
- 8.-13.12. Computers in Learning in Tertiary Education:
Launceston Simulation and Academic Gaming
Contact: ASCILITE '91, c/o School of Applied
Computing, University of Tasmania-Launceston,
P.O. Box 1214, Launceston, TAS 7250, Australia
- 19.-21.12. 10th International Conference on Applied
Thessaloniki Linguistics on "Assessment and Evaluation"
Contact: Prof. S. Efstathiadis, Aristotle
University, Box 52, GR-540 06 Thessaloniki,
Greece
- 27.-30.12. Modern Language Association (MLA)
San Francisco Contact: MLA, 10 Astor Place, New York,
NY 10003-6981

1992

January

- 3.-9.1. 26th International Conference of the Interna-
Barcelona tional Association of Teachers of English as a Foreign
Language (IATEFL)
Contact: IATEFL, Julia Norcott, 3 Kingsdown Chambers,
Kingsdown Park, Tankerton, Whitstable, Kent CT5 2DJ,
UK

February - March

- 28.2.-1.3. Language Testing Research Colloquium
Vancouver Contact: Dr. Mari Wesche, Centre for Second
Language Learning, Faculty of Arts, University of
Ottawa, 600 King Edward, Ottawa, Ontario K1N, Canada
- 28.2.-2.3. Annual Meeting of the American Association of
Seattle Applied Linguistics (AAAL)
Contact: Sandra Savignon, 2090 FLB, 707 S.
Mathews, University of Illinois, Urbana,
Illinois 61801, USA

3.-7.3.
Vancouver 26th Annual Convention of TESOL (TESOL '92)
Contact: TESOL Central Office, 1600 Cameron Street,
Suite 300, Alexandria, Va. 22314, USA

23.-27.3.
Prague International Comenius Conference
Contact: Kruh moderních filologu, Rašínovo
nábr. 6, CS-128 00 Prague, Czechoslovakia

23.-27.3.
Duisburg International Symposium on Intercultural
Communication
Contact: Prof. Dr. René Dirven, University of
Duisburg, Lotharstraße 65, W-4100 Duisburg,
Germany

26.-28.3.
Ypsilanti 11th Annual EMU Conference on "Languages and
Communication for World Business and The
Professions"
Contact: EMU Conference, World College, 307
Goodison Hall, Eastern Michigan University,
Ypsilanti, MI 48197, USA

April

1.-3.4.
Trient 3rd Conference on Applied Natural Language
Processing
Contact: Mme. F. Bariaud, 39, Rue Ste Croix de
Bretonniere/B 23, F-75004 Paris, France

2.-5.4.
East Lansing Second Language Research Forum "SLA - Inter-
disciplinary Perspectives"
Contact: India Plough, English Language Center,
Michigan State University, East Lansing, Michigan
48824-1035, USA

10.-13.4.
Edinburgh Annual Course Conference and Exhibition
"The Language World"
Contact: Association for Language Learning,
16 Regent Place, Rugby CV21 2PN, UK

13.-16.4.
Amsterdam New Sounds '92. Second Amsterdam Symposium on
the Acquisition of Second-Language Speech
Contact: New Sounds '92 Secretariat, Engels
Seminarium, University of Amsterdam, Spuistraat 210,
NL-1012 VT Amsterdam, The Netherlands

20.-23.4.
Singapore RELC's Regional Seminar: "Language Teacher
Education in A Fast-Changing World"
Contact: The Director (Attention: Seminar
Secretariat), SEAMEO Regional Language Centre,
30 Orange Grove Rd., Singapore 1025

23.-24.4.
Heidelberg AILA Scientific Commission of Rhetoric and
Stylistics: Stylistics in Written Subject-Oriented Texts
Contact: Prof. Dr. Klaus Matthier, Universität
Heidelberg, Germanistische Seminar, Karlsstr. 2,
D-6900 Heidelberg, Germany

June

4.-6.6.
Turku Scandinavian Symposium on Translation Theory
Translation and Knowledge
Contact: Y. Gambier and J. Tommola, Department of
Translation Studies, University of Turku,
Tykistökatu 4, SF-20520 Turku, Finland

14.-16.6.
Wolfville 4th International Conference on Computer
Assisted Learning
Contact: Ivan Tomek, ICCAL '92, Jodrey School of
Computer Science, Acadia University, Wolfville, Nova
Scotia BOP 1X0, Canada

July

4.-9.7.
Krems 7th International Phonology & 5th International
Morphology Meeting
Contact: Phonologietagung, Institut für
Sprachwissenschaft, Berggasse 11, A-1090 Wien,
Austria

12.-18.7.
Lausanne 8th World Congress of the Fédération Inter-
nationale des Professeurs de Français
Contact: Comité national du 8ème Congrès
mondial de la FIPF, Chemin des Allinges 2,
CH-1006 Lausanne, Switzerland

14.-16.7.
Sidney PacSLRF - Second Language Research Forum for
the Pacific
Contact: Tony Erben, LARC, University of Sidney,
Transient Building (F12), Sidney, NSW
2006, Australia

August

4.-9.8.
Tampere Fifth EURALEX International Congress
Contact: Congress Organizers, EURALEX 92,
University of Tampere, PO Box 607, SF-33101
Tampere, Finland

9.-14.8.
Quebec City 15th International Congress of Linguists
"The Survival of Endangered Languages"
Contact: CIL92, Département de langues et
linguistique, Université Laval, Quebec City,
(Que.), G1K 7P4, Canada

- 26.-29.8.
Uppsala
Discourse and the Professions, International Symposium
Contact: Britt-Luise Gunnarsson, FUMS, Uppsala University, Box 1834, S-75148 Uppsala, Sweden

September

- 31.8.-4.9.
Noordwijkerhout
International Conference on Maintenance and Loss of Minority Languages
Contact: Steunpunt Nederlands als Tweede Taal, Faculty of Letters, University of Louvain, Blijde Inkomststraat 7, B-3000 Leuven, Belgium
- 23.-26.9.
Granada
International Congress on the Spanish Language
Contact: Congreso Internacional Español, Universidad de Granada, Facultad de Filosofía y Letras, EdificioA., Campus de Cartuja, E-18071 Granada, Spain

1993

- 2.-7.7.
Leipzig
10. Internat. IDV-Konferenz: "Deutschunterricht in einer sich wandelnden Welt"
Contact: IDV, Claus Ohrt, Lumumbastrasse 2, D-7022 Leipzig, Germany
- 8.-12.8.
Amsterdam
10th AILA World Congress - "Language in a Multicultural Society"
Contact: Johan Matter, Vrije Universiteit, Faculteit der Letteren, Postbus 7161, NL-1007 MC Amsterdam, The Netherlands

1994

- 28.3.-1.4.
Hamburg
18th FIPLV (Federation Internationale des Professeurs de Langues Vivantes) World Congress
Contact: FIPLV Head Office, Seestrasse 247, CH-8038 Zürich, Switzerland

1996

- early August
Jyväskylä
11th AILA World Congress
Contact: Prof. Kari Sajavaara, English Department, University of Jyväskylä, P.O. Box 35, SF-40351 Jyväskylä, Finland

ENGLISH SUMMARY

Christoph Parry from the Department of German at the University of Jyväskylä reports on the Nordic Conference "German in the Nordic Countries", held in September in Kalø, Denmark. The central theme which pervaded the talks, discussions and private conversations was the question of the current status of Germany in Europe. The first to touch upon this question was writer Erich Loest who read a chapter of his novel "Der Zorne des Schafes". This was followed by Hella Ehlers' personal view on the German condition. The programme continued with a talk given by Karl Schlögel, Slavist and expert on Eastern Europe, who put forward the question "Where is Germany now?". According to him, Europe's centre has moved eastward, and the new Europe is more open to conflicts and less privileged than the old used to be. It is also less politicized, and cannot be considered under the old political categories. However, Germany has little to offer this process of social development as the process of unification was too rapid, and the new democrats in the new federal republics were too quickly placed under guardianship of the Western political class. Historian Jürgen Kocka, on the other hand, believed that the ease with which the new republics were assimilated into the institutions of a well-functioning democracy shows how strong these institutions are. Cultural differences were discussed by Herbert Krämer (literary reception), Ingeborg Zint (intercultural relations), Astrid Stedjes (linguistics), and Andreas Pauldrach (contrastive "landeskunde"). Danish-German relationships as instances of harmonious coexistence were discussed by Vibeke Winge from a historical point of view, and by Siegfried Matlok from the current perspective. The talks on the final day dealt with the image of Scandinavia in the German media (Jan Bo Hansen), and the image of Germany in the Danish press (Matlok).

Timo Sikanen from the Language Centre for Finnish Universities reports on the International Conference on Computer Assisted Language Learning, EUROCALL 91, held at the Helsinki University of Technology, 21.-23.9.1991. The conference was organized by the Language Centre of the HUT and the Helsinki School of Economics and Business Administration, with the support of the Ministry of Education and several foundations. Over two hundred participants had gathered at Otaniemi, almost half of them from outside Finland. Some fifty talks were given considering CALL from different viewpoints. The talks on the first day of the conference dealt mainly with program types, and authoring programs and systems. The second day was dedicated to learning environments and allied topics, and the third to the use of computer networks in language teaching. In her plenary lecture, Nina Garrett divided the development of CALL into three phases: the first one is concerned with the possibilities and restrictions of technical applications, the second with wider pedagogical considerations, i.e. teaching, and the third, which is still under way, with a deeper understanding of the characteristics of language learning. According to Sikanen, the projects introduced at the conference reflected these different developmental phases, although the third received much less attention than the first two. Nevertheless, the conference gave a good overview of the current developmental trends in CALL. The talks have been published by the Helsinki School of Economics and Business Administration in their publication series: EUROCALL 91, International Conference on Computer Assisted Language Learning, 21-23 August 1991, Finland. Helsingin Kauppakorkeakoulun julkaisu D-139.

SITOVA ILMOITTAUTUMINEN

COMMUNICATION

Ideapäivä 25.11.1991 Helsingissä

Nimi _____

Arvo/ammatti _____

Tehtäväalue _____

Yritys/koulutuslaitos _____

Osoite _____

Puhelin toimeen _____ kotiin _____

Päiväys ____ / ____ 1991

Allekirjoitus _____

Palauta lomake osoitteella:
Kansainvälisen kaupan koulutuskeskus - FINTRA
PL 341 (Munkkisaarenkatu 2), 00151 Helsinki

Lisätietoja: FINTRA/Kieilkoulutus, puh. (90) 659 322.

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN HENKILÖKUNTA:

Raija Markkanen 603 529 markkane@finjyu.bitnet

Eila Pakkanen (sihteeri) 603 530

Tutkijat:

Hannele Dufva 603 535

Ari Huhta 603 539 huhta@finjyu.bitnet

Sirkka Laihiala-Kankainen 603 541

Minna-Riitta Luukka 603 533 luukka@finjyu.bitnet

Eva May 603 543

Tuija Nikko 603 536 tnikko@finjyu.bitnet

Timo Sikanen 603 540 sikanen@finjyu.bitnet

Helena Valtanen 603 542 valtanen@finjyu.bitnet

Sabine Ylönen 603 534 saby1@finjyu.bitnet

Kanslia, julkaisujen myynti:

Sinikka Lampinen 603 520

Sirkka-Leena Salo 603 520

Nauhoitepalvelu:

Maija Tumpilla 603 525

Markku Helin (video) 603 524